

Interreg

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Sverige - Norge

Innehåll

1. Gemensam programstrategi Interreg VI-A Sverige-Norge.....	4
Visionen för Interreg Sverige- Norge	4
Hållbarhetskriterierna	4
Programgeografin för Interreg Sverige-Norge.....	5
Synergier med andra program och strategier	5
Gränsöverskridande SWOT- analys	6
Styrkor och svagheter	6
Möjligheter och hot.....	7
Pandemins konsekvenser i ett gränsregionalt perspektiv.....	7
Demografiska utmaningar.....	7
Smart Specialisering	8
2. Motivering för prioriteringarna i programmet	9
Prioritering 1. En smartare gränsregion	9
Prioritering 2. En grönare gränsregion.....	10
Prioritering 3. En mer social gränsregion	11
Prioritering 4. En starkare gränsregion	12
3. Urval av Interreginsatser ref artikel 22 i förordning (EU) 1059/2021	13
Ansökan ska stämma överens med programmet.....	13
Stödberättigad, geografiskt område	13
Komplett ansökan	13
Medfinansiering	13
Additionalitet	13
Kriterium för urval av Interreginsatser	13
Gränsregionalt mervärde.....	13
Näringslivets medverkan	13
Resultatorientering	14
Bestående resultat	14
Horisontella kriterier	14
4. Prioriteringar och exempel.....	15
Exempel prioritering 1. En smartare gränsregion	15
SO 1.1 Innovativa miljöer.....	15
Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik.....	15
Hållbarhet.....	15
SO 1.2 Små och medelstora företags hållbara tillväxt.....	18
Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar.	18
Resultatindikatorer.....	19
Indikativ uppdelning av medlen från EU-program efter typ av intervention	20
Exempel prioritering 2. En grönare gränsregion.....	21
SO 2.1 Klimatanpassning.....	21
Hållbarhet.....	21
Effekter på kort och lång sikt.....	22
Målgrupper.....	22
Stödmottagare	22
SO 2.2 Cirkulär ekonomi	23
Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi.	23
Hållbarhet.....	24
Effekter på kort och lång sikt.....	25
Målgrupper.....	25
Stödmottagare	25

Exempel prioritering 3. En mer social gränsregion	27
SO 3.1 Hållbar arbetsmarknad	27
Stärka arbetsmarknadens effektivitet och inkluderande samt förbättra tillgången till sysselsättning av god kvalitet genom att utveckla social infrastruktur och främja den sociala ekonomin.....	27
Hållbarhet.....	28
Effekter på kort och lång sikt.....	28
Målgrupper.....	29
Stödmottagare	29
SO 3.2 Utbildning	29
Förbättra lika tillgång till inkluderande tjänster av god kvalitet inom utbildning och livslångt lärande genom att utveckla tillgänglig infrastruktur, även genom att främja resiliens för distansutbildning och nätbaserad utbildning	29
Hållbarhet.....	30
Främja kulturens och den hållbara turismens roll i ekonomisk utveckling, social delaktighet och social innovation	32
Hållbarhet.....	33
Effekt på kort och lång sikt.....	33
Målgrupper.....	34
Stödmottagare	34
Prioritering 4. En starkare gränsregion	35
SO 4.1 Stärka det gränsöverskridande samarbetet.....	35
Andra åtgärder till stöd för bättre samarbetskapacitet.	35
Hållbarhet.....	36
Effekter på kort och lång sikt.....	36
Målgrupper för framtida projekt	36
Stödmottagare	37
5. Finansieringsplan	38
6. Stöd till småskaliga projekt.....	38
7. Kommunikation	38
Affisch/plakat i A3-format.....	39
Logotypens storlek.....	39
Språk	39
8. Programparter i Interregprogrammet	39
Ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna Sverige och tredjelandet Norge.	40

1. Gemensam programstrategi Interreg VI-A Sverige-Norge

Interreg Sverige-Norge programmet har betoningen på den gröna omställningen, en cirkulär ekonomi, funktionella gränsregioner och individen i centrum.

Målbilden för Interreg Sverige-Norgeprogrammet är väl förankrat och har sin utgångspunkt i EU:s politik för europeiskt territoriellt samarbete, nationella mål och regional- och distriktpolitiken. Regionernas och fylkenas gemensamma styrkor och utmaningar och det gränsregionala mervärdet är i fokus.

Visionen för Interreg Sverige- Norge

En hållbar utveckling och omställning i en attraktiv gränsregion utan gränshinder.

En hållbar utveckling och omställning syftar till att programmets insatser ska bidra till en förflyttning inom dimensionerna miljömässig hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet där de tre hållbarhetsdimensioner bygger på varandra.

En attraktiv gränsregion syftar till att programmets insatser ska bidra till att människor kan och vill bo, arbeta och leva i gränsregionen. Det ska stimulera till innovationer i näringslivet innanför gränsregionens styrkeområden samt att företag kan och vill etablera sig här. Samtidigt ska en attraktiv gränsregion bidra till att utveckla och upprätthålla ett bra offentligt serviceutbud för de som bor och lever i regionen.

Utan gränshinder syftar till att programmets insatser ska leda till att reducera gränsbarriärer för att ge möjligheter till att utnyttja gränsregionens kompetens och knyta samman städer och tätortsområden.

Hållbarhetskriterierna

När världen möts av både nya utmaningar och möjligheter till följd av pandemin, klimat- och miljöpåverkan är det ännu viktigare att programmet Interreg Sverige-Norge skapar möjligheter och förutsättningar att samarbeta utifrån hållbarhetsdimensionerna. Hållbarhetsdimensionerna är miljömässiga, sociala, och ekonomiska och tar sin utgångspunkt i Agenda 2030.

Utgångspunkten är att programområdet Sverige-Norge har flera styrkor som möjliggör expansionskraft för att möta utmaningarna och skapa gränsregionalt mervärde. Programmet ska uppmuntra nya idéer, arbetssätt och produktionssätt som möter samhällsutmaningar genom att samarbeta innovativt och lösningsfokuserat.

Arbetet utifrån den miljömässiga dimensionen innebär att vårda och respektera natur och miljö. Exempelvis behövs arbete för att bevara och öka den biologiska mångfalden, säkerställa ett balanserat kretslopp i ekosystemen, fasa ut fossil energi och föra in förnybara energikällor. Sammanlagt över programperioden har över 3,49 procent av budgeten avsatts till interventionsområden som träffar insatser för biologisk mångfald inom prioriteringarna *2 En grönare gränsregion* och *3 En starkare gränsregion*.

Arbetet utifrån den sociala dimensionen innebär att människor ges likvärdiga möjligheter utifrån sina förutsättningar och behov, oavsett bakgrund, plats, kön, ålder eller förmågor. Exempelvis behövs människors olikheter tillvaratas eftersom det bidrar till bättre beslut, ökad effektivitet och ökad

innovationsgrad. Alla människor ska också ges likvärdiga möjligheter att få tillgång till resurser och resultat kopplade till det gränsöverskridande utvecklingsarbetet. De sociala hållbarhetsaspekterna jämställdhet, integration och icke diskriminering integreras i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet.

Arbetet utifrån den ekonomiska dimensionen innebär att hushålla, förädla och underhålla de resurser som finns. På detta sätt återskapas värden som kan användas långsiktigt och bidra till ekonomisk hållbarhet.

Programmet Interreg Sverige Norge 2021–2027 vill göra det möjligt för ”Ett nytt Europeiskt Bauhaus”. Programmet vill därför uppmuntra projektaktörer att verkligen bidra till hållbarhet och där det är möjligt även ta hänsyn till det estetiska i resultatet.

Programgeografien för Interreg Sverige-Norge

I programgeografien ingår Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Värmland, Region Dalarna och Västra Götalandsregionen samt de norska fylkeskommunerna Trøndelag, Innlandet och Viken. Programområdet innefattar ca. 2,7 miljoner invånare. Befolkningen per km² varierar mellan 6,5 invånare per km² på landsbygden till 51,5 invånare per km² i de mer urbana områden som är kopplade till regionala centra.

Programmet delas in i två delområden:

Nordens gröna bälte (NGB) som består av Jämtlands län, Västernorrland län i Sverige samt Trøndelag fylke i Norge.

Centrala Skandinavien (CS) består av Värmland och Dalarnas län samt delar av Västra Götaland i Sverige. I Norge består CS av Innlandet fylke och delar av Viken fylke. Kommunerna i CS består av i Västra Götalands län: Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal, Lysekil, Uddevalla, Orust, Trollhättan, Vänersborg, Färgelanda, Mellerud, Åmål, Bengtsfors och Dals-Ed. I Viken fylke ingår: Rakkestad, Marker, Indre Østfold, Skiptvedt, Aurskog-Høland, Rælingen, Lørenskog, Lillestrøm, Enebakk, Nes, Ullensaker, Gjerdrum, Nittedal, Nannestad, Eidsvoll, Hurdal, Hvaler, Fredrikstad, Sarpsborg, Halden og Aremark.

Det finns en förväntan på att projektaktiviteter sker så väl inom som mellan delområdena.

Inom programområdets geografi finns det ett antal funktionella områden som binder samman gränsregionen på ett tydligt sätt. Här kan särskilt nämnas samarbete inom vissa näringsverksamheter och branscher, genom kluster och nätverk, gränsöverskridande pendling, transportkorridorer och gränshandel samt en gemensam svensk-norsk bostads- och arbetsmarknad.

Programgeografien kännetecknas av mindre och medelstora tätorter omgivna av landsbygdsområden och glesbygd. Stora delar av geografin utgörs av skogsområden, bergsområden, floder och sjöar.

De mer centrala områdena kännetecknas av större bostads- och arbetsmarknadsregioner som sammanlänkas längs gränsen. Detta gäller särskilt de södra delarna av programområdet.

Inom programgeografien finns flera universitet, högskolor och företagskluster som ingår i gränsöverskridande innovationssystem, vilka är viktiga för att uppnå programmets mål.

Synergier med andra program och strategier

Territoriell agenda 2030, Agenda 2030 och Gröna given är utgångspunkter som Interregprogrammet Sverige-Norge kopplar till, i valet av politiska och specifika mål i programarbetet 2021–2027. Dessa tre strategier har hållbarhetsmål som Interregprogrammet Sverige-Norge kommer att ta hänsyn till. Även Lifeprogrammet är viktigt att skapa synergier med för Interreg Sverige-Norge då detta är ett av EU:s

viktigaste finansieringsinstrument för projekt avseende natur, biologisk mångfald, klimatåtgärder och ren energi.

Interreg Sverige-Norge programmet har tydliga kopplingar till flera av EU-programmen för 2021-2027, här kan särskilt nämnas Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerack (ÖKS) och Interreg Aurora såväl som de transnationella programmen (Östersjöprogrammet, Nordsjöprogrammet och Nordlig Periferi och Arktis) som alla berör det gränsregionala samarbetet.

Det är även viktigt att Interreg Sverige-Norgeprogrammet samverkar inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Socialfondsprogrammen (ESF+) i syfte att öka verkningsgraden i arbetet med forskning och innovation, företagsutveckling, entreprenörskap, digitalisering, kompetensförsörjning, insatser för ett koldioxidsnålt och cirkulärt samhälle samt lokalt ledd utveckling och stadsutveckling. Speciellt fokus kommer att ligga på initiativ och samarbeten utifrån regioners och fylkens smarta specialiseringar och styrkeområden.

Strategin för Östersjöregionen passar Interreg Sverige-Norges syfte med att öka välbefindandet och sammanlänka regionen. Interreg Sverige-Norge har också möjlighet att korskoppla arbetet till två insatsområden i Interreg Europa. Dessa är förstärkt forskning, teknisk utveckling och innovation samt förbättrad konkurrenskraft hos små och medelstora företag.

Interregprogrammet Sverige-Norge 2021–2027 ska främja synergier med Europeiska Socialfonden+, särskilt när det gäller företagens kompetensbehov. Synergier med Europeiska jordbruksfonden ska främja utveckling på landsbygden och åtgärder som behöver både synkroniseras med och avgränsas mot den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP). Landsbygdsutveckling kommer också att vara viktigt, främst kopplat till utvecklingen av besöksnäring, digitala tjänster genom lokalt ledd utveckling (LEADER).

Gränsöverskridande SWOT- analys

Styrkor och svagheter

Till programgeografins styrkor hör förekomsten av internationella bolag, industrier och universitet. Sådana institutionella aktörer främjar innovation, forskning och entreprenörskap och skapar förutsättningar för aktiva samarbeten mellan exempelvis forskningsintensiv industri, högre utbildningsinstanser och andra offentliga aktörer.

Det geografiska läget och de historiska erfarenheterna präglar på olika sätt programområdet, som i stora delar kännetecknas av vidsträckta naturområden. Tillgängligheten till natur och naturresurser är viktiga för både enskilda invånare och företag. Vidare kännetecknas programområdet av starka lokala nätverk inte minst inom kulturarvsområdet som bidrar till en omfattande säsongsturism.

Bland svagheter märks skillnader och skiftande mönster ifråga om programområdets befolkningsstruktur. Utflyttningen från mindre orter till städer innebär utmaningar i flyttkedjans båda ändar. Mindre orter får svårare att tillhandahålla privat och offentlig service, samtidigt som bostadsbristen i större orter tilltar. Av dessa skiftande förutsättningar försvåras bland annat integrationen av nyanlända.

Delar av programområdet kännetecknas av förhållandevis låg utbildningsnivå bland invånarna, vilket gör det svårare för företag att rekrytera kompetenta medarbetare. Kompetensbristen bidrar i sin tur till en, i vissa avseenden, låg investeringsbenägenhet bland små och medelstora företag. Även den könssegregerade arbetsmarknaden är en svaghet i programområdet. Till de miljömässiga svagheter hör transportsektorns ännu höga utsläppsnivåer.

Möjligheter och hot

Programområdet har **goda möjligheter** att bidra till och dra nytta av den gröna omställningen, inte minst genom att utveckla en biobaserad regionalekonomi och ett gränsöverskridande cirkulärt ekosystem. Den blå tillväxten, speciellt inom vattenbruk och förnybar energi, har identifierats som en särskilt betydande möjlighet. Därtill identifierar analysen andra högteknologiska och kreativa nischer, såsom utökad tjänstesektor i tillverkningsbranscher, som bär på stor potential. Den digitala omställningen och utvecklingen av innovationssystem är två verktyg för att åstadkomma gränsöverskridande hållbar tillväxt, inte minst genom utveckling av besöksnäring och fossilfria transportnätverk.

Pandemin har identifierats som ett **hot** och har orsakat det gränsöverskridande samarbetet betydande påfrestningar, där stängda gränser har lett till minskad handel, tillit och samarbete över gränsen. Detta har i sin tur resulterat i betydande socioekonomiska konsekvenser.

Programområdet blir i allt större utsträckning beroende av händelser långt bortom gränstrakterna. Exempelvis kan globala konjunkturtrender leda till minskad efterfrågan på varor och tjänster som produceras inom programområdet. Klimatförändringar hör också till de globala hot som även programområdet påverkas av.

(Nordregio Interreg Sweden Norway Mapping Study 2021–2027 (2020))

Pandemins konsekvenser i ett gränsregionalt perspektiv

Coronapandemin har påverkat relationerna mellan Sverige och Norge och utmanade verkligen det nordiska samarbetet inklusive rörelsefrihet, gränsöverskridande affärsnätverk och delad infrastruktur. Åtgärder som infördes som svar på pandemin på nationell nivå påverkade den socioekonomiska dynamik som präglar samhällen och samarbete över gränsen. Effekterna av pandemin har medfört att gränspendlare i högre grad söker trygghet inom det egna landets arbetsmarknad. Det får negativa konsekvenser för flera branscher som är i stort behov av arbetskraft.

Effekterna av pandemin kräver mer samarbete mellan länderna för att finna och dela lösningar som hjälper till att återhämta och bygga motståndskraft mot nuvarande och framtida samhällsutmaningar. I detta sammanhang kan det gränsöverskridande programmet Interreg Sverige-Norge spela en viktig roll i att upprätthålla och stärka gränsöverskridande förbindelser mellan länderna.

Demografiska utmaningar

Programområdet omfattar fem svenska regioner och tre fylken i Norge. visar att befolkningskoncentrationen främst finns i regionala centra och särskilt i södra delen av programområdet. Detta bidrar till en högre grad av funktionalitet i och med en gemensam bo- och arbetsmarknad. Programområdet kännetecknas vidare av stora områden med låg befolkningstäthet och få tätorter.

Befolkningsutvecklingen inom flera av programgeografins delområden påverkas av utflyttning och invånarnas ökande medelålder. Vad gäller befolkningsutvecklingen så växer tätortsområden i Osloregionen på bekostnad av områden med lands- och glesbygd på norsk sida. Trøndelag ligger på en befolkningsutveckling som liknar befolkningsutvecklingen i Norge som helhet. Innlandet och de svenska grannregionerna har haft en negativ befolkningsutveckling under perioden. Orsakerna är komplexa men generellt kan konstateras att tätorter och regioncentra växer på bekostnad av lands- och glesbygd.

Också den svenska delen av programgeografien påverkas av den urbaniseringsprocess som får till följd att unga och arbetsföra lämnar landsbygdsområden till förmån för städer och tätorter. I Värmland förväntas befolkningen i residensstaden Karlstad få störst befolkningstillväxt sett till både antal och procent medan befolkningarna i landsbygdskommunerna Torsby och Eda väntas minska mest. Totalt beräknas Värmlands

befolkning öka med 2 % till år 2040. Befolkningen i arbetsför ålder mellan 20–64 år förväntas emellertid minska, medan befolkningen som utgörs av barn och unga mellan 0–19 år samt personer som är 65 år och äldre väntas öka. Den demografiska utvecklingen leder till att de offentliga och kommersiella tjänsterna koncentreras till storstäderna och minskar möjligheterna till att bo och arbeta i landsbygderna.

Smart Specialisering

Programmet ska verka för att stärka och bygga ihop de regionala och nationella innovationssystemen med syftet att de blir funktionella och gränsöverskridande. Syftet är att funktionerna blir nyttiggjorda på båda sidor av existerande gränser mellan Sverige och Norge men även över regiongränserna.

Ett sätt att skapa förutsättningar att förstärka organisationers förmåga att utveckla nytt är att arbeta utifrån regioner och fylkens strategier enligt smart specialisering (S3). Smart specialisering har som syfte att stärka regionernas konkurrenskraft. Det görs genom att identifiera och prioritera, befintliga och nya områden, som har potential för tillväxt och därefter stötta ekonomisk omvandling inom eller genom sektorer och kluster.

Cross Border Orientation Paper Sverige-Norge (Europa Kommissionen 2020) belyser vikten utav att investeringar bör utgå ifrån de regionala strategierna för smart specialisering och fokuseras på att länka ihop akademin och företagen. De svenska regionerna i gränsområdet har strategier för smart specialisering. På norska sidan har inte alla regioner en sådan strategi men alla arbetar med smarta styrkeområden. Det finns synergier att utveckla mellan norska och svenska regioner. Exempel på detta är bland annat samarbeten inom bioekonomi, life- science, hållbara, koldioxidsnåla transporter och koldioxidsnåla innovativa lösningar.

Nordregios analys av programområdet påvisar att skogs- och träbaserade produkter utgör en nyckelspecialisering på den svenska sidan, speciellt i Värmland och Västernorrland. Det finns möjligheter att knyta norska intressenter ännu starkare till de båda regionerna och nätverken. Dalarna är speciellt stark i stålproduktion och energi-effektivisering, bland annat genom sina kluster.

Det finns potential att samarbeta mer med exempelvis förnybar energiproduktion och forsknings- hubbar i Värmland och Innlandet. I Innlandet finns kluster för tillverkning och i Västra Götaland kluster för kemi och material. I Västernorrland finns starka intressenter inom kemiindustrin. Här finns möjligheter att bygga gränsöverskridande innovationssystem med aktörerna i klustren.

Om samverkan och möten sker mellan specialiseringsområdena som även inkluderar horisontella resurser, exempelvis digitalisering, tjänsteutveckling och jämställdhetsarbete, uppstår ännu fler möten där innovation sker.

(Interreg Sweden-Norway Mapping Study 2021–2027, Nordregio, 2021)

2. Motivering för prioriteringarna i programmet

Prioritering 1. En smartare gränsregion

Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet

Programområdet har varierad kapacitet att arbeta med forskning och innovation som en motor för regional utveckling och tillväxt. Inom programgeografin finns både regioner som har ett starkt stöd från den nationella nivån inklusive tilldelning av resurser för forskning och innovation, och regioner som får mycket begränsade resurser för detta. Det finns goda möjligheter att koppla samman forskning och företag över gränsen.

Regionala forskningsmiljöer kan tillsammans med företag, offentlig sektor och social ekonomi ge programområdets alla regioner förutsättningar att utveckla sina styrkeområden och komparativa fördelar genom att t.ex. fler företag investerar i forskning och utveckling med stöd av programmet. Det finns flera exempel på goda erfarenheter när det kommer till klusteretablering under programperioden 2014–2021. För att få långsiktigt bärkraftiga resultat är det viktigt att erfarenheter och samarbeten från tidigare programperioder tas tillvara och vidareutvecklas.

Genom att koppla samman näringslivet på båda sidor om gränsen kan programmet ge små och medelstora företag i gränsregionen tillgång till större marknader och nya samarbetspartners. För företagen i programgeografin är de lokala marknaderna små. Om däremot hela programområdet ses som en marknad kan tillväxten i företagen främjas genom att underlaget breddas. Dessutom finns möjlighet att företagen genom samverkan även kan nå större marknader utanför programområdet.

Programanalysen (Nordregio Interreg Sweden Norway Mapping Study 2021–2027, 2020) pekar här på att det finns särskilt goda utvecklingsmöjligheter för hållbar besöksnäring, kulturella och kreativa näringar och andra hållbara tjänstenäringar.

Av de analyser som har genomförts av Nordregio (Interreg Sweden Norway Mapping Study 2021–2027, 2020) utifrån regionernas utvecklingsstrategier framgår tydligt att regioner och fylken i programområdet avser att bidra till grön omställning. För gränsregionen i Sverige-Norge-programmet är detta särskilt tydligt i förhållande till skoglig bioekonomi. I gränsregionen har globala kluster etablerats för att stärka insatser för FoU och innovationer i denna bransch med tonvikt på cirkulär ekonomi. Även inom besöksnäringen finns det potential att vidareutveckla detta med större tonvikt på hållbar destinationsutveckling och upplevelser i vår gränsregion.

Besöksnäringen är förmodligen den bransch som, mot bakgrund av pandemin, drabbats hårdast av nedläggningen av upplevelsetjänster och hög arbetslöshet i gränskommunerna. Gränsregionens kunskapsmiljö inom förnybar energi ingår nu också i ett större nationellt och internationellt kluster för att utveckla morgondagens lösningar beträffande användningen av solen som energikälla.

Programmet avser att prioritera följande specifika mål:

SO 1.1 Innovativa miljöer

Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik.

SO 1.2 Små och medelstora företags hållbara tillväxt

Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar.

Prioritering 2. En grönare gränsregion

En grönare gränsregion med motståndskraft att möta klimatförändringar och fokuserad på cirkulär ekonomi.

Klimat- och miljöfrågor är globala. Vi som individer, samhällen och gränsregioner måste anstränga oss för att minska klimatutsläppen och ta hänsyn till miljön i ett samhälle utanför våra egna behov. Det finns en bred politisk enighet om en övergång till en cirkulär ekonomi i gränsregionens partnerskap.

Programområdet Sverige-Norge har ett överflöd av naturresurser, vilket innebär goda förutsättningar för att maximera gränsöverskridande samarbete inom hållbar grön och blå tillväxt. OECD:s territoriella utvärdering från år 2018 (OECD Territorial Reviews: The Megaregion of Western Scandinavia, 2018) belyser en lång tradition av samarbete inom skogsbrukssektorn och potentialen för utveckling av en gränsöverskridande strategi inom bioekonomi med fokus på bioenergi och biogas.

I Oxford Research's utvärdering av Interreg Sverige Norge-programmet 2014–2020:s klimat- och miljöfrämjande projekt, framhålls potentialen för samarbete inom blåa ekonomiska tillväxtaktiviteter, jordbruksproduktion och utveckling av grön infrastruktur baserad på förnybar energi, hållbar konstruktion och hantering av restavfall. (Oxford Research: Interreg Sverige-Norge programmet 2014–2020; Miljö- och klimatprojekts bidrag till programmets mål).

Ett starkt engagemang för grön övergång är genomgående i regionernas olika strategier tack vare redan existerande nationella miljömål och regionernas roll i att uppnå de globala målen i Agenda 2030. Hållbar grön tillväxt är ett huvudmål för EU:s sammanhållningspolitik och både svenska och norska regioner har bra förutsättningar att prioritera detta politikområde. Det finns också stora potentiella ekonomiska och utvecklingsmässiga fördelar med ett gränsöverskridande samarbete inom områden som bioekonomi och innovativa lösningar med låga koldioxidutsläpp.

Gränsregionen har naturområden som påverkas av klimatförändringar. Åren 1995, 2000 och 2006 var det översvämningar i gränskommunerna och dess gemensamma vattendrag. För klimatanpassning är det viktigt att anpassa vårt samhälle till ett föränderligt klimat redan nu för att minska samhällets kostnader för den påverkan som klimatrelaterade händelser kan orsaka och också utnyttja de nya möjligheter som ett förändrat klimat kan ge. Programmets bidrag kan vara att utveckla gränsöverskridande beredskap inom social trygghet med de aktörer och myndigheter som har detta som sitt ansvarsområde.

Utöver dessa utmaningar finns det en stor drivkraft att medverka till att de nationella och globala utmaningarna minskar och därmed stödja EU:s politiska mål att bli klimatneutralt till 2050. Om detta ska realiseras måste vi anpassa programområdet till cirkulär ekonomi.

Programmet avser att prioritera följande specifika mål:

SO 2.1 Klimatanpassning

Framja klimatanpassning, förebyggande av katastrofrisker och motståndskraft med beaktande av ekosystembaserade tillvägagångssätt.

SO 2.1 Cirkulär ekonomi

Framja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi.

Prioritering 3. En mer social gränsregion

Ett mer socialt och inkluderande Europa genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Gränsregionen kännetecknas sedan länge av jämlikhet och rättvisa. Den nordiska välfärdsmodellen säkerställer att invånarna i både Sverige och Norge har sociala fördelar i olika livsfaser.

Gränsregionen står dock inför vissa demografiska utmaningar som befolkningsminskning, åldrande befolkning och låg befolkningstäthet.

Utflyttningen från kommunerna minskar, men under de senaste tio åren har det pågått en konstant centralisering. Inom programgeografin tenderar därför flera regionala centra att växa befolkningsmässigt på bekostnad av kommunerna på landsbygden. Detta innebär att kommunerna i gränstrakterna står inför stora utmaningar vad gäller att tillhandahålla nödvändig offentlig service.

Det är en låg utbildningsnivå på grund av att ungdomar inte fullföljer sin utbildning. Andelen ungdomar utan utbildning eller arbete uppgår till cirka 10% i programområdets mer perifera delar. Närmare tätorterna är denna andel lägre, i synnerhet närmare större städer (6–7 %). Rapporten pekar också på att sysselsättningsgraden är relativt låg i delar av gränsregionen.

Stora delar av programområdet är glest befolkat. Det kan vara svårt att ha ett tillräckligt stort underlag för att skapa god grundskoleutbildning, god hälsovård, säker akutvård, högre utbildning liksom privat och offentlig närservice. Både Norge och Sverige har sociala utmaningar avseende inkludering av invandrare. Gränsområdet Interreg Sverige-Norge utgör inget undantag. Utmaningarna är relevanta både i stadsmiljöer och på landsbygden. Att matcha kompetens och behov av kompetens är en utmaning. En större arbetsmarknad genom öppnare gränser skulle också kunna skapa bättre inkludering av utrikesfödda.

Ett större arbetsmarknadsområde kommer att vara ett viktigt bidrag för att bryta trenden mot en åldrande demografisk struktur och möjliggöra för unga familjer att bo kvar i närområdet. Programmet vill ge ökade möjligheter till att bredda ungdomarnas kompetens och förmåga att se vilka möjligheter och kompetenskrav de har att förhålla sig till där de bor.

Ett stabilt befolkningsunderlag är nödvändigt för att kunna skapa regioner som har de urbana kvaliteter och förutsättningar som många ungdomar lockas av. Öppna gränser kan möjliggöra bättre förutsättningar. Exempelvis skulle många hälsovårdstjänster, räddningstjänster och utbildningar kunna ges större möjligheter genom tillgång till ett bredare underlag för sin verksamhet.

En direkt konsekvens av pandemin är en kraftig nedgång i internationell turism. Däremot har pandemin lett till ökad nationell turism i både Norge och Sverige. I många delar av programgeografin är besöksnäringen en viktig gren av det lokala näringslivet.

Programmet prioriterar följande specifika mål:

SO 3.1 Gränsöverskridande arbetsmarknad

Stärka arbetsmarknadens effektivitet och inkluderande samt förbättra tillgången till sysselsättning av god kvalitet genom att utveckla social infrastruktur och främja den sociala ekonomin.

SO 3.2 Utbildning

Förbättra lika tillgång till inkluderande tjänster av god kvalitet inom utbildning och livslångt lärande genom att utveckla tillgänglig infrastruktur, även genom att främja resiliens för distansutbildning och onlinekurser.

SO 3.3 Hållbar kultur och turism

Främja kulturens och den hållbara turismens roll i ekonomisk utveckling, social delaktighet och social innovation.

Prioritering 4. En starkare gränsregion

Interreg-specifikt mål: Bättre styrning genom samarbete

Inom programgeografin går det att urskilja flera funktionella områden som bland annat relaterar till gränsöverskridande handel, besöksnäring, gränspendling, bostads- och arbetsmarknad. Även på lokal nivå finns samarbetsstrukturer som under flera år har fokuserat på gränsöverskridande samarbete via Nordiska ministerrådet. Mellan fylken och regioner finns det också exempel på bilaterala samarbetsformer som har för avsikt att stärka det gränsöverskridande samarbetet. Tilliten och samarbetet inom gränsregionen måste till viss del återuppbyggas efter pandemin och utvecklas ytterligare genom bland annat "people-to people" samarbeten, alltså samarbeten mellan föreningar, organisationer och företag på lokal nivå.

Gränsöverskridande samarbete förutsätter ett långsiktigt arbete baserat på ömsesidigt förtroende och en gemensam förståelse för gränsöverskridande frågor. Att arbeta med att identifiera juridiska och administrativa hinder samt utveckla processer och arbetsformer i syfte att eliminera gränsbarriärer och utnyttja gränsregionens övergripande och fulla potential och kompetens, är avgörande inom det gemensamma programområdet. Detta arbete bidrar till att gränskommunerna framstår som attraktiva och relevanta lokalsamhällen - "small places matter".

Programmet gör det möjligt att stärka aktörernas institutionella kapacitet och samarbetsförmåga. Programmet vill skapa förutsättningar för att utveckla gemensamma strategier baserade på lokala behov och förutsättningar men också i sådana sammanhang där regionala utvecklingsplaner saknas samt bidra till att gränsregionens samlade kompetens och tillgångar utnyttjas bättre.

Att arbeta med förbättrat flernivåstyre och ökad institutionell kapacitet inom programmet kommer inte bara bidra till ett bättre samarbete mellan aktörer i gränsregionen, utan detta arbete kommer också bidra till att säkerställa långsiktiga effekter av programmets insatser.

Följande specifikt mål har valts:

SO 4.1 Stärka det gränsöverskridande samarbetet

3. Urval av Interreginsatser ref artikel 22 i förordning (EU) 1059/2021

För att kunna bedömas ska samtliga projektansökningar passa in i programmet och uppfylla grundläggande krav enligt EU- och nationella regler. Ansökningar, som bedöms vara stödberättigande, läggs fram för prioritering i styr- eller övervakningskommitté. Projekten ska uppfylla följande grundläggande krav:

Ansökan ska stämma överens med programmet

Ansökan ska passa in i programmet och bidra till ett av dess specifika mål. Ansökan ska stämma överens med aktuell utlysning. Ansökans innehåll ska vara förenligt med Do No Significant Harm-principen enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2020/852. Innehåll och kostnader ska vara stödberättigande enligt programmet och gällande EU- och nationella regler.

Stödberättigad, geografiskt område

En ansökan ska ha partner från båda av programmets två länder. En förutsättning för stödberättigande är att effekter och fördelar av projektet till största del tillfaller programområdet.

Komplett ansökan

Ansökan ska vara korrekt ifylld och underskriven av stödmottagaren. Dessutom ska de obligatoriska bilagorna till ansökan vara ifyllda. Komplett ansökan ska vara inkommen till det gemensamma sekretariatet senast på ansökningsomgångens sista dag.

Medfinansiering

Projektets partnerskap ska gemensamt bidra med medfinansiering. Projektet ska uppfylla programmets krav på medfinansiering från offentliga eller privata partner i medlemsstaten Sverige respektive i Norge.

Additionalitet

Driftsstöd till etablerad ordinarie eller lagstadgad verksamhet finansieras inte. Det ska framgå att projektansökan är nyskapande vad gäller innehåll, typ, organisation eller implementeringsform. Innehållet kan bygga vidare på erfarenheter och resultat från tidigare Interregprojekt eller andra samarbeten. Programmedel ska även vara en utlösande faktor för att projektet kan genomföras tidigare, på kortare tid, eller blir kvalitativt bättre än det annars skulle ha blivit.

Kriterium för urval av Interreginsatser

För att säkerställa att programmets syfte uppnås genom ett urval av insatser av hög kvalitet, kommer nedanstående kriterier vara vägledande. De kommer att tillämpas under handläggnings- och beslutprocessen vid bedömning och val av projekt. Dessa urvalskriterium viktas i en bedömning av handläggarna.

Gränsregionalt mervärde

Projektet måste kunna påvisa ett gränsregionalt mervärde. Det kan till exempel innebära att lösa gemensamma utmaningar, nyttja gränsregionens gemensamma möjligheter och resurser eller reducera gränshinder.

Näringslivets medverkan

I de prioriteringar där små och medelstora företag är en viktig målgrupp måste projektet kunna påvisa hur dessa företag deltar i utvecklingen och genomförandet av projektet samt hur de får ta del av resultatet.

Resultatorientering

Projektet ska bidra till att uppnå prioriteringens specifika mål. Det ska finnas en tydlig koppling mellan aktiviteter, direkta resultat och effekter. Projektet bör också kunna tydliggöra kopplingen till eventuella gränsregionala strategier, regionala smarta specialiseringsstrategier samt kopplingen till EU:s Gröna giv.

Bestående resultat

Projektorganisationen ska byggas på ett aktivt ägarskap med en uttalad plan för hur resultaten ska fortleva. Projekt som genomförs inom programmet ska planeras, finansieras, bemannas och genomföras gemensamt av stödmottagarna.

Projekt ska sträva efter att skapa långsiktiga förändringar inom och utanför sin egen verksamhet.

Horisontella kriterier

De horisontella kriterierna är verktyg för att förbättra och effektivisera arbetet för hållbar tillväxt och ska bidra till miljömässig, social och ekonomisk hållbar utveckling. De ska beaktas i planering, genomförande, uppföljning och utvärdering av projekt.

De kriterier som tillämpas och de förfaranden som används ska vara icke diskriminerande och transparenta, säkerställa tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, jämställdhet och ta hänsyn till Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. De ska också vara förenliga med principen om hållbar utveckling och EU:s miljöpolitik i enlighet med artikel 9 i förordningen om gemensamma bestämmelser.

4. Prioriteringar och exempel

Exempel prioritering 1. En smartare gränsregion

SO 1.1 Innovativa miljöer

Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik.

Framtida projekt ska bidra till att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation. I detta sammanhang handlar det främst om tillämpad forskning riktad mot praktiska användningsområden. För att främja programmets mål definieras innovationsbegreppet brett, i linje med OECD:s definition i Oslomanualen (2018). Definitionen anger att innovation är en ny eller förbättrad produkt, process eller kombination som avsevärt skiljer sig från tidigare produkter eller processer och som har gjorts tillgänglig för potentiella användare eller tagits i bruk.

Projekten måste synliggöra det gränsregionala mervärdet vilket innebär att projekten ska kunna påvisa hur de bidrar till att lösa gemensamma utmaningar och/eller hur de nyttjar de gemensamma möjligheterna och resurserna. Vidare ska projekten, där det är relevant, leda till att företag och näringslivsorganisationer efterfrågar projektets resultat, att resultaten ska kommuniceras och synliggöra hur näringslivet deltar i projektimplementeringen.

Det är önskvärt att projekt och insatser kopplar till regionernas och fylkenas identifierade styrkeområden och strategier för smart specialisering och på så sätt bidrar till att förstärka näringsliv och FoUI inom dessa områden. Syftet är att tillsammans bli starkare inom områden med potential för en hållbar ekonomisk utveckling.

Exempel på projekt som kan få stöd:

- Projekt som bidrar till att stärka samverkan mellan innovationsaktörer över gränsen, exempelvis akademi, offentlig sektor, näringsliv, forskningsinstitut och organisationer med utgångspunkt i programområdets styrkeområden samt metoder (EDP, entrepreneurial discovery process/entreprenöriella upptäckande processen) och strategier för smart specialisering.
- Projekt som bidrar till att öka takten på den gröna och blå omställningen genom innovativa lösningar inom bland annat hållbara transporter, bio- och cirkulär ekonomi.
- Projekt som bidrar till ett ökat samarbete och kunskapsöverföring mellan forskningsmiljöer, företag, offentlig sektor och den sociala ekonomin.
- Projekt som har fokus på innovativa lösningar som kan begränsa de negativa effekterna av Covid-19 pandemin.
- Projekt som bidrar till att utveckla innovativa lösningar som kan förebygga och reducera skadeverkningar som orsakas av miljökatastrofer.
- Projekt som bidrar till att utveckla innovativa lösningar för hälsa, sjukvård och utbildning.
- Projekt som utvecklar teknik och metoder för nya fossilfria energisystem och energieffektivisering.
- Projekt som utvecklar/använder innovativa lösningar som bidrar till starka och attraktiva boendemiljöer och tätorter i gränsområdet.

Hållbarhet

Programmets insatser ska bidra till en miljömässigt socialt och ekonomiskt hållbar utveckling med utgångspunkt i Agenda 2030. De tre dimensionerna är ömsesidigt beroende av varandra. De sociala hållbarhetsaspekterna; jämställdhet, integration och icke diskriminering integreras i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet.

I förhållande till Territoriell agenda 2030 och Gröna given kopplar detta specifika mål i huvudsak till att investera i spetsforskning och innovation genom regionernas och fylkenas styrkeområden och smarta specialiseringsstrategier.

Interreg Sverige-Norge stödjer projekt som respekterar klimat- och miljömål och som inte skadar den biologiska mångfalden i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020.

Programmets särskilda mål har bedömts vara förenliga med Do No Significant Harm-principen (DNSH), eftersom de inte förväntas ha någon betydande negativ påverkan på de områden som principen avser, vilket framkommer i programmets miljökonsekvensbeskrivning och dess tilläggsrapport om DNSH.

Effekter på kort och lång sikt

Det finns ett stort behov av att främja forskning och innovationsförmågan i programgeografin. Detta kan göras genom att stötta gränsöverskridande projekt vars syfte är att utveckla det gränsöverskridande innovationssystemet, förbättra forsknings- och innovationskapaciteten samt användandet av avancerad teknik.

På kort sikt kan detta bidra till att stärka programgeografins konkurrenskraft genom ökade investeringar i forskning, teknisk utveckling och innovation. På lång sikt ska programmet bidra till ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling. Insatserna ska bidra till att förverkliga EU:s strategi för Östersjöregionen inom målet innovation.

Aktivitetsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.1	RCO02	Företag som får bidrag	företag	12	120
1	RSO1.1	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	48	480
1	RSO1.1	RCO10	Företag som samarbetar med forskningsorganisationer	företag	30	300
1	RSO1.1	RCO83	Gemensamt utarbetade strategier och handlingsplaner	Strategi /handlingsplan	2	25
1	RSO1.1	RCO90	Projekt för gränsöverskridande innovationsnätverk	projekt	3	33
1	RSO1.1	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	60	600

Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referensscenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentar
1	RSO1.1	RCRO3	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	företag	0	2021	25	NYPS	

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referens scenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentar
1	RSO1.1	RCRO4	Små och medelstora företag som inför marknadsförings- eller organisationsinnovationer	företag	0	2021	25	NYPS	
1	RSO1.1	RCR79	Gemensamma strategier och handlingsplaner som anammats av organisationer	gemensam strategi/handlingsplan	0	2021	20	NYPS	Kopplas till outputindikator RCO 83

Målgrupper

Exempel på viktiga målgrupper är små- och medelstora företag, offentlig sektor, FoU-institutioner och den sociala ekonomin/civilsamhället. De små och medelstora företagen är en viktig målgrupp för aktiviteter och projektets resultat, vilka i det här sammanhanget även omfattar mikroföretag.

Stödmottagare

Projektaktörer kan till exempel vara universitet, högskolor, forskningsinstitut, näringslivsorganisationer, formella företagsnätverk/klusterorganisationer, innovationsfrämjande aktörer, offentliga organisationer på lokal, regional och nationell nivå, stiftelser, ekonomiska/ideella föreningar och grupperingar av företag.

I de projekt där små och medelstora företag är en relevant målgrupp förväntas projekten involvera företagen redan i projektutvecklingsfasen och även stimulera till gränsöverskridande deltagande från målgruppen i projektgenomförandet. Det är eftersträvarvärt att näringslivet är med som partner för att säkra att projektets aktiviteter och resultat speglar de små och medelstora företagens behov.

Indikativ uppdelning av medlen från EU-program efter typ av intervention

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.1	Eruf	029. Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och universitet med inriktning på en koldioxidsnål ekonomi, klimatreiliens och klimatanpassning	5 970 800
1	RSO1.1	Eruf	030. Forsknings- och innovationsprocesser, tekniköverföring och samarbete mellan företag med inriktning på en cirkulär ekonomi	5 970 800

SO 1.2 Små och medelstora företags hållbara tillväxt

Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar.

Konkurrenskraften och innovationsförmågan hos de små och medelstora företagen är avgörande för gränsregionens utveckling. Där det råder brist på efterfrågad kompetens vill programmet bidra till ökad tillgång till relevant kompetens, kunskap och teknologi. Programmet vill underlätta kommersialiseringen av innovativa lösningar och öka internationaliseringen av det regionala näringslivet. Förutom hållbart utvecklingsarbete inom gränsområdets styrkeområden behövs ökat samarbete mellan akademi, näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor.

I programområdet är över 90% av företagen små och medelstora. De flesta har knappa resurser för internationalisering och de lokala marknaderna är små, har begränsade transportmöjligheter, en ensidig näringsstruktur med få nettoetableringar och lågt förädlingsvärde. Företagens investeringar är begränsade på grund av att bankerna har flyttat till större städer. I gränsregionen är företagen särskilt utsatta då banker, efter gränsstängningen till följd av coronapandemin, tenderar att bli mer restriktiva gentemot företag som är beroende av en öppen gräns och fri rörlighet av varor, tjänster och individer

Exempel på projekt som programmet kan stötta:

- Projekt som ger fler företag möjlighet att göra kunskapsflyttning för en hållbar grön och blå omställning i gränsregionen, vilket bidrar till mervärden i form av gemensamma och gränsöverskridande arbetssätt med fokus mot målen i gröna given och Agenda 2030.
- Projekt som kan bistå med att öka gränsöverskridande kunskapsutbyten kring gemensamma fokusområden kopplat till exempelvis inom digitalisering, bioekonomi, besöksnäring, cirkulär ekonomi och entreprenörskap.
- Projekt som bidrar till att företag kan växa (speciellt internationellt) genom gränsöverskridande samarbete, kompetensutveckling och metodutveckling.
- Projekt som bidrar till att öka företagets delaktighet i lokala och globala värdekedjor, exempelvis för jordbruk och livsmedel/matproduktion.

Hållbarhet

I enlighet med uppdraget för programskrivningen ska programmets insatser bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling med utgångspunkt i Agenda 2030. De tre dimensionerna är lika betydelsefulla och ömsesidigt beroende av varandra. De sociala hållbarhetsaspekterna, jämställdhet, integration och icke diskriminering integreras i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet.

I förhållande till Territoriell agenda 2030 och Gröna given kopplar detta specifika mål i huvudsak till målet att investera i hållbar spetsforskning och innovation, genom regionernas och fylkenas styrkeområden och smarta specialiseringar. Här har företagen stor potential att skapa konkurrenskraft och mervärden för den blå och gröna omställningen genom ett gränsöverskridande programsamarbete mellan olika aktörer.

Interreg Sverige-Norge stödjer projekt som respekterar klimat- och miljömål och som inte skadar den biologiska mångfalden i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020. Programmets särskilda mål har därför bedömts vara förenliga med Do No Significant Harm-principen (DNSH), eftersom de inte förväntas ha någon betydande negativ påverkan på de områden som principen avser, vilket framkommer i tilläggsrapporten till programmets miljökonsekvensbeskrivning.

Effekter på kort och lång sikt

På lång sikt ska programmet bidra till ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling. Det företags- och innovationsstödjande systemet fångar upp nya idéer, vilka bidrar till att nya företag skapas, accelererar näringslivets hållbara omställning och skapar tillväxt.

På medellång sikt ska programmet stärka konkurrenskraften hos små och medelstora företag genom bland annat ökad exportmognad och medverkan i värdekedjor och utvecklade leverantörssystem som agerar såväl lokalt som globalt. Programmet ska bidra till att öka entreprenörskapet genom att mångfalden i näringslivet ökar och resulterar i att fler människor, från tidigare underrepresenterade grupper, nu startar, driver och arbetar i befintliga företag. Tillgången på riskkapital och kapital för investeringar för etablering, forskning, innovation och utveckling ökar.

På kort sikt tar projektaktörerna aktiva steg för att utveckla nya hållbara affärsmodeller, varor och tjänster. Det främjande företags- och innovationsstödsystemet har stärkt kapaciteten och möter företagets behov av avancerat stöd för mer innovationsdrivande processer inom bl.a. grön och blå omställning, digitalisering samt avancerad teknik. Insatserna bidrar till att förverkliga EU:s strategi för Östersjöregionen inom målen innovation, turism och bioekonomi.

Indikatorer

Aktivitetindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1	RSO1.2	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	15	150
1	RSO1.2	RCO83	Gemensamt utarbetade strategier och handlingsplaner	strategi/handlingsplan	4	20
1	RSO1.2	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	50	500
1	RSO1.2	RCO02	Företag som får bidrag	företag	35	350
1	RSO1.2	RCO90	Projekt för gränsöverskridande innovationsnätverk	projekt	3	30

Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referensscenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla
1	RSO1.2	RCR79	Gemensamma strategier och handlingsplaner som anammats av organisationer	gemensam strategi/handlingsplan	0	2021	16	NYPS
1	RSO1.2	RCR104	Lösningar som anammats eller utökats av organisationer	lösningar	0	2021	15	NYPS

Indikativ uppdelning av medlen från EU-program efter typ av intervention

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Kod	Belopp (euro)
1	RSO1.3	Eruf	021. Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag, inbegripet produktiva investeringar	1 465 560
1	RSO1.3	Eruf	026. Stöd till innovationskluster, även mellan företag, forskningsorganisationer och myndigheter, och företagsnätverk som i första hand gynnar små och medelstora företag	1 465 560
1	RSO1.3	Eruf	075. Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag	6 839 280

Målgrupper

Utifrån programområdets näringslivsstruktur är små- och medelstora företag huvudsakliga målgrupper för projekt. Små och medelstora företag omfattar i det här sammanhanget även mikroföretag. Andra viktiga målgrupper för specifikt mål 1.3 är nystartade företag och entreprenörer.

Stödmottagare

Huvudsakliga projektägare för framtida projekt är aktörer inom det företags - och innovationsfrämjande systemet som bidrar med insatser för omställning och breddning av programgeografins näringsliv, samt bidrar till en snabb och hållbar återhämtning för företagen efter pandemin. Exempel på projektägare är kluster-, bransch-, och nätverksorganisationer, offentlig sektor, civilsamhälle, FoUI-institutioner, utbildningsaktörer samt grupperingar av företag.

Det är viktigt att näringslivet är med som partner. Den huvudsakliga målgruppen för insatser är små och medelstora företag. Projekten förväntas därför involvera företagen i projekutvecklingsfasen och stimulera till gränsöverskridande deltagande från denna målgrupp även i projektgenomförandet. Projektens aktiviteter och resultat måste spegla de små- och medelstora företagens behov och det gränsöverskridande mervärdet måste vara synligt och väl förankrat.

Exempel prioritering 2. En grönare gränsregion

SO 2.1 Klimatanpassning

För att möta klimatförändringarna behöver offentliga aktörer, näringslivet, turistföretag, intresseföreningar, forskningsinstitutioner och offentlig förvaltning analysera hur deras verksamheter påverkas av ett förändrat klimat.

Nästa steg blir att ta fram gränsöverskridande risk- och handlingsplaner för hur deras verksamheter ska kunna bli mer robusta och identifiera vilka nya möjligheter som kan skapas av dessa förändrade förutsättningar.

Exempel på projekt som programmet kan stötta:

- Nätverkande, utbyte av arbetsmetoder, framtagande av underlag och hur man arbetar över sektors- och myndighetsgränser kring klimatanpassning.
- För att skapa konkurrenskraft hos näringslivet i ett förändrat klimat kommer det bli nödvändigt att titta på hur klimatförändringarna påverkar företagen och deras leverantörskedjor, och inkludera detta i företagets riskanalyser.
- Skog- och jordbruk är en viktig del av programområdets näringsliv. Gränsregionen behöver främja en skogs- och jordskötsel som minskar gränsöverskridande risker för skogsbrand, ras och skredhändelser. Här finns erfarenheter från innevarande period som kan byggas vidare på när det gäller gränsregionalt samarbete och metodutveckling.
- Arbeta fram gemensamma underlag som rör ras, skred, erosion, snölast, snösmältning, påverkan på vattendrag och andra faktorer i samband med exploatering i gränsregionerna.
- Det finns behov av att tänka i termer av grön infrastruktur för att skydda natur och biologisk mångfald, då dessa inte respekterar lands- och kommungränser, och där samverkan är avgörande för att nå framgång.
- Projekt som berör en klimatanpassad strategisk räddningstjänst, för att hantera ras- och skredolyckor och andra typer av olyckor. Här finns potential att involvera kompetens- och forskningsmiljöer. Genom att få med det långa tidsperspektivet och klimatförändringarnas påverkan kan aktörer i gränsregionen lära av varandra. Speciellt är användning av ny teknik som VR/AI/AR/simuleringsteknik viktig.

Hållbarhet

I enlighet med uppdraget för programskrivningen ska programmets insatser bidra till en miljömässigt socialt och ekonomiskt hållbar utveckling med utgångspunkt i Agenda 2030. De tre dimensionerna är ömsesidigt beroende av varandra. De sociala hållbarhetsaspekterna, jämställdhet, integration och icke diskriminering integreras i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet.

Interreg Sverige-Norge stödjer projekt som respekterar klimat- och miljömål och som inte skadar den biologiska mångfalden i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020. Programmets särskilda mål har därför bedömts vara förenliga med Do No Significant Harm-principen (DNSH), eftersom de inte förväntas ha någon betydande negativ påverkan på de områden som principen avser, vilket framkommer i tilläggsrapporten till programmets miljökonsekvensbeskrivning.

Effekter på kort och lång sikt

Svenska och norska organisationer kan samarbeta för att vara bättre förberedda för konsekvenserna av klimatförändringar. Som resultat av detta blir samhället mindre sårbart mot klimatförändringar och höjer konkurrenskraften för lokala företag på längre sikt. Insatserna bidrar till att förverkliga EU:s strategi för Östersjöregionen inom delmålet klimatanpassning, riskförebyggande och hantering.

Målgrupper

Mottagare av vinsterna av projekten är befolkningen i stort, vilka lever i områden som kommer att drabbas av allt större klimatrelaterade händelser framöver, samt företag som överväger etablering eller vill klimatsäkra sina verksamheter.

Stödmottagare

Deltagande organisationer i projekt är främst regioner och fylken, länsstyrelser, kommuner och högre utbildningsorganisationer, civilsamhället samt små- och mellanstora företag. Det finns mycket förarbete gjort men idag saknas samarbetsförmåga för att vidareutveckla beredskapen och gemensamt höja kunskapen. Det bedöms vara mycket hög genomförbarhet med avseende på den typ av projekt som är beskrivna ovan.

Aktivitetsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
2	RSO2.4	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	3	30
2	RSO2.4	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	3	30
2	RSO2.4	RCO83	Gemensamt utarbetade strategier och handlingsplaner	strategi/handlingsplan	1	3

Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referensscenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla	Kommentarer
2	RSO2.4	RCR79	Gemensamma strategier och handlingsplaner som anammats av organisationer	gemensam strategi/handlingsplan	0	2021	3	NYPS	Resultatindikatorn är kopplad till utfallsindikator RCO83
2	RSO2.4	RCR104	Lösningar som anammats eller utökats av organisationer	lösningar	0	2021	3	NYPS	

Indikativ uppdelning av medlen från EU-program efter typ av intervention

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.4	Eruf	058. Åtgärder för anpassning till klimatförändringarna och förebyggande och hantering av klimatrelaterade risker: översvämningar och jordskred (inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet, civilskydd, system för katastrofhantering, infrastrukturer och ekosystemansatser)	565 692
2	RSO2.4	Eruf	059. Åtgärder för anpassning till klimatförändringarna och förebyggande och hantering av klimatrelaterade risker: bränder (inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet, civilskydd, system och infrastrukturer för katastrofhantering och ekosystemansatser)	549 054
2	RSO2.4	Eruf	060. Åtgärder för anpassning till klimatförändringarna och förebyggande och hantering av klimatrelaterade risker: annat, t.ex. stormar och torka (inbegripet åtgärder för ökad medvetenhet, civilskydd, system och infrastrukturer för katastrofhantering och ekosystemansatser)	549 054

SO 2.2 Cirkulär ekonomi

Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi.

För att ställa om till cirkulär ekonomi behöver fokus vara att vidta åtgärder som ökar företagets incitament och förmåga till innovativa cirkulära affärsmodeller som bland annat innebär att sälja både funktioner och tjänster. I en cirkulär ekonomi kan företagen producera produkter med längre livslängd som går att återanvända.

Det finns ett betydande gränsöverskridande mervärde i att se till att cirkulär ekonomi kan stödja och utveckla bioekonomi, inklusive olika aspekter av digitalisering för att upptäcka nya produkter och förbättra logistik och tjänster.

Cirkulär ekonomi uppmuntrar projektutveckling genom ekologisk och social hållbarhet och kräver att projekt bygger på varandra och ansluter till varandra på nya sätt.

Det behövs projekt vars syfte är att påverka attityder, regler och riktlinjerna för den offentliga upphandlingen i rätt riktning, vilket ger det gröna näringslivet en konkurrensfördel och stärker den inhemska marknaden för cirkulär ekonomi. Privat och offentlig konsumtion och efterfrågan på cirkulära material, produkter, tjänster och digitala alternativ kan bidra till omställningen till en cirkulär ekonomi. Det är önskvärt att gränsregionen vid programmets slut har höga krav avseende cirkulär ekonomi. Gränsområdet ska ha en stor inhemska marknad för branscher som exporterar lösningar för cirkulär ekonomi till hela världen.

Det finns skillnader avseende lagar och regleringar mellan Norge och Sverige. Kartläggning och förslag på hur begränsande regleringar kan ändras är viktiga komponenter för att harmonisera förutsättningarna i de två länderna.

Projekten inom detta fokusområde kan:

- Skapa möjligheter för gemensamma regler mellan Norge och Sverige som bidrar till att företag byter till cirkulära affärsmodeller. Gemensamma regler kan införas genom att påverka nationella myndigheter för att ändra lagar och förordningar.
- Implementera gränsöverskridande certifieringar på regional nivå såsom "Environmental
- Utveckla gränsöverskridande utbildningsprogram inom cirkulär ekonomi.

- Arbeta med gränsöverskridande kartläggning, kompetensutveckling och främjande av offentlig upphandling som bidrar till en cirkulär ekonomi. Förankring i kommunerna är särskilt viktigt.
- Involvera offentliga organisationer som samarbetar över gränser med industrin för att genomföra offentliga upphandlingar som sporrar cirkulär- och delningsekonomiska lösningar hos företagen.
- Ta fram lösningar tillsammans med företag inom olika områden, till exempel inom besöksnäringen som bidrar till att gränsöverskridande cirkulära modeller stärks och att invånare och turister kan ta till sig nya beteendemönster.
- Av betydelse i gränsregionen är bioekonomi och andra aspekter av den cirkulära ekonomin. Detta kan bland annat innefatta gränsöverskridande utveckling av, exempelvis, följande varor och tjänster: elektronik, batterier, förpackningar, plast, textilier, byggmaterial och livsmedel, transport och distribution av varor.
- Genom programområdet löper flera betydande transportkorridorer som kan ha betydelse för den cirkulära ekonomins fortsatta utveckling, särskilt gällande bioekonomi och nyttjande av avfall som resurs.

De cirkulära Insatserna ska ligga inom tre områden:

- Påverka designen på produkter då 80% av en produkts miljöpåverkan bestäms i designfasen. Det gränsregionala mervärdet ligger i styrkan att skapa förutsättningar att genomföra gemensamma projekt där fokus ligger på att förbättra livslängd, återanvändningsmöjlighet av produkter etc., samt att produkters innehåll av återvunnet material ökar och att det är möjligt att återvinna materialet på ett bra sätt. Användningen av engångsprodukter ska begränsas och planerat slitage och åldrande hos produkter måste motverkas.
- Konsumentinformation är viktig för att ge möjlighet att förstå produktens livscykelkostnader- och påverkan. Det vill säga information om livslängd och tillgång till reparationstjänster, reservdelar och reparationsinstruktioner. Genom att ha tillgång till denna information kan konsumenterna välja de mest miljövänliga produkterna. Utifrån den höga gränshandeln är bland annat det gränsregionala mervärdet i att gör konsumentinformationen på vardera sida gränsen förstäligen för målgrupperna.
- Cirkularitet i produktionsprocesser kan ge betydande material- och energibesparingar. Detta kan göras genom att alltid använda de bästa teknikerna, förenkla industriell symbios genom effektiva rapporterings- och certifieringssystem, stödja en hållbar och cirkulär biobaserad sektor, använda digitala tekniker för att spåra och kartlägga resurser och främja användningen av gröna tekniker genom ett tillförlitligt system för verifiering. Gränsöverskridande mervärde kan handla om att jobba med att anpassa lagar och regler, certifieringar och policys så att de främjar cirkularitet i produktionsprocesserna.

Hållbarhet

I enlighet med uppdraget för programskrivningen ska programmets insatser bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling med utgångspunkt i Agenda 2030. De tre dimensionerna är lika betydelsefulla och ömsesidigt beroende av varandra. De sociala hållbarhetsaspekterna, jämställdhet, integration och icke diskriminering integreras i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet.

Detta specifika mål är tydligt kopplat till EU:s Territoriella agenda, EU:s Gröna giv samt EU:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin.

Interreg Sverige-Norge stödjer projekt som respekterar klimat- och miljömål och som inte skadar den biologiska mångfalden i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020. Programmets särskilda mål har därför bedömts vara förenliga med Do

No Significant Harm-principen (DNSH), eftersom de inte förväntas ha någon betydande negativ påverkan på de områden som principen avser, vilket framkommer i tillägsrapporten till programmets miljökonsekvensbeskrivning.

Effekter på kort och lång sikt

På kort sikt ska programmet bidra till att andelen sorterat och återvunnet avfall ökar. Det ska även leda till att mer avfall återanvänds används som råvaror. Fler företag och individer ska ha ökad kunskap om cirkularitet och fler företag i programområdet ser de cirkulära lösningarna som en del av sina processer. På längre sikt ser företagen det som en naturlig del av sitt entreprenörskap och arbetssätt att arbeta utifrån ett hållbarhetsperspektiv med alla tre dimensioner som utgångspunkt, dvs ekonomisk, miljömässig och socialt. Insatserna bidrar till att förverkliga EU:s strategi för Östersjöregionen och dess prioriteringar gällande ökat välbefinnande och rädda havet.

Aktivitetstindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
2	RSO2.6	RCO83	Gemensamt utarbetade strategier och handlingsplaner	strategi/handlingsplan	2	25
2	RSO2.6	RCO02	Företag som får bidrag	företag	10	100
2	RSO2.6	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	20	200
2	RSO2.6	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	30	300

Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referensscenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla
2	RSO2.6	RCR104	Lösningar som anammats eller utökats av organisationer	lösningar	0	2021	6	NYPS

Målgrupper

Målgrupper för insatserna är till exempel små och medelstora företag, högskolor, universitet, företagsorganisationer, produktionsföretag med material som insatsvara, arkitekter, industridesigners, designskolor och aktörer inom avfallshantering.

Stödmottagare

Stödmottagare kommer främst att vara fylkeskommuner, regioner, statsadministratören i fylkena och länsstyrelser. Industri- och företagsorganisationer, universitet, högskolor och andra kompetensmiljöer kan vara projektaktörer. Enskilda företag kan delta i projekt för att bidra med kunskap om hur produktionsmetoder ser ut idag och belysa cirkulära produktionsmetoders potential.

Indikativ uppdelning av medlen från EU-program efter typ av intervention

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Kod	Belopp (euro)
2	RSO2.6	Eruf	072. Främjande av användningen av återvunnet material som råvara i överensstämmelse med effektivitetskriterier	1 885 640
2	RSO2.6	Eruf	075. Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag	7 542 560

Exempel prioritering 3. En mer social gränsregion

Gemensam arbetsmarknad, livslångt lärande och fokus på kultur- och besöksnäringarna.

SO 3.1 Hållbar arbetsmarknad

Stärka arbetsmarknadens effektivitet och inkluderande samt förbättra tillgången till sysselsättning av god kvalitet genom att utveckla social infrastruktur och främja den sociala ekonomin

Trots att den fria rörligheten sedan länge är en självklarhet mellan Sverige och Norge kvarstår vissa hinder för att obehindrat kunna söka arbete över landsgränsen. Hindren kan vara juridiska, ekonomiska och administrativa gränshinder, dyra och omständliga transportvägar, skillnader i utbildningssystem och validering av kompetens. Pandemin har medfört socioekonomiska effekter i hela det gränsöverskridande programområdet. Den sociala interaktionen minskade och myndigheters bristande information under pandemin bidrog till ökad ojämlikhet och utmaningar. Utrikesfödda, etniska minoritetsgrupper och andra grupper med särskilda behov t.ex. personer med funktionsvariationer har även drabbats av ökad arbetslöshet. Interreg Sverige-Norge-programmet kan lösa några av dessa utmaningar genom gränsöverskridande samarbete.

I de delar av programgeografin, där arbetsmarknaden är mer begränsad, är ökad tillgång på arbete avgörande för att individer ska vilja bosätta sig där. Detta gäller speciellt för personer som precis är på väg att etablera sig på bostads- och arbetsmarknaden. Till år 2030 vill programmet bidra till att arbetsmarknaden på bägge sidor gränsen tydligare kopplats samman. En sådan utveckling kommer att leda till ökad trygghet och stabilitet för invånarna i hela programområdet.

Förväntningarna på projekt inom detta specifika mål är att öka samarbetet mellan privata och offentliga arbetsgivare. En annan förväntning är att projekten verkar för en mer jämställd och jämlik arbetsmarknad. Detta skapar gränsöverskridande flexibilitet, stärker gränsöverskridande rådgivande organ och utvecklar och bevarar rätt kompetens. Det kan innebära projekt som fokuserar på företagsrådgivning, insatser för gränsöverskridande affärs- och industrinätverk och gränsöverskridande samarbete mellan skola och arbetsmarknad, exempelvis:

- Projekt som skapar gränsöverskridande arenor som matchar arbetsgivare och arbetssökande.
- Projekt som motverkar könssegregering på arbetsmarknaden i gränsregionen. - Projekt som åskådliggör möjliga sysselsättningar på vardera sidan av gränsen.
- Projekt som påvisar bristyrken och utbildningsmöjligheter på båda sidor av gränsen.
- Projekt som harmoniserar certifieringssystem, vilka annars kan fungera som gränshinder.
- Projekt som mobiliserar arbetssökande till besöksnäringen och andra gränsöverskridande näringar.
- Projekt som stärker arbetsmarknadens effektivitet och tillgängligheten av kvalitetsarbeten genom utveckling av sociala innovationer och social infrastruktur.
- Projekt som utvecklar det gränsöverskridande samarbetet för att bättre kunna attrahera kvalificerad arbetskraft.
- Projekt som främjar en mer jämställd och jämlik arbetsmarknad.
- Projekt som innehåller sysselsättningsåtgärder som leder till anställningsbarhet. Exempelvis åtgärder som riktar sig till arbetssökande, men också åtgärder för ungdomar, minoritetsgrupper, utrikesfödda, funktionsnedsatta och andra grupper som kan ha särskilda behov.

Hållbarhet

I enlighet med uppdraget för programskrivningen ska programmets insatser bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling med utgångspunkt i Agenda 2030. De tre dimensionerna är lika betydelsefulla och ömsesidigt beroende av varandra. De sociala hållbarhetsaspekterna, jämställdhet, integration och icke diskriminering integreras i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet.

Interreg Sverige-Norge stödjer projekt som respekterar klimat- och miljömål och som inte skadar den biologiska mångfalden i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020. Programmets särskilda mål har därför bedömts vara förenliga med Do No Significant Harm-principen (DNSH), eftersom de inte förväntas ha någon betydande negativ påverkan på de områden som principen avser, vilket framkommer i tilläggsrapporten till programmets miljökonsekvensbeskrivning.

Effekter på kort och lång sikt

På kort sikt ska programmet bidra till att fler anställda inom offentlig sektor och företag erbjuds kompetensutveckling. Fler deltagare i gränsöverskridande mobilitetsinitiativ och att ett större antal arbetssökande nyttjar gränsöverskridande rekryteringstjänster.

På lång sikt leder det till en bättre matchning på arbetsmarknaden och fler personer i sysselsättning. Bättre kompetensmatchning leder även till ökat antal invånare i gränsregionen, vilket också kan utveckla pendlingsmöjligheterna. Insatserna bidrar till att förverkliga EU:s strategi för Östersjöregionen inom delmålet en arbetsmarknad för alla och livslångt lärande.

Aktivitetsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO4.1	RCO116	Gemensamt utarbetade lösningar	lösningar	1	7
3	RSO4.1	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	5	50
3	RSO4.1	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	5	50

Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referensscenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla
3	RSO4.1	RCR104	Lösningar som anammats eller utökats av organisationer	lösningar	0,00	2021	6	NYPS

Målgrupper

Målgrupper för projektens resultat är arbetssökande, utrikes födda, personer med funktionsvariationer, andra särskilda grupper med behov, och främst unga. Ytterligare en målgrupp är arbetsgivare som söker kompetens. Fokus bör även vara på högutbildade så att mångfalden av kompetens i regionen ökar, vilket i sin tur förbättrar de sociala likheterna mellan landsbygd och stadsområden.

Stödmottagare

Relevanta stödmottagare kan vara kommuner, gränskommittéer, rekryteringsföretag och andra aktörer som arbetar med sysselsättning.

Indikativ uppdelning av medlen från EU-program efter typ av intervention

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Kod	Belopp (euro)
3	RSO4.1	Eruf	140. Stöd till matchning och övergångar på arbetsmarknaden	1 486 800
3	RSO4.1	Eruf	141. Stöd till arbetskraftens rörlighet	1 486 800

SO 3.2 Utbildning

Förbättra lika tillgång till inkluderande tjänster av god kvalitet inom utbildning och livslångt lärande genom att utveckla tillgänglig infrastruktur, även genom att främja resiliens för distansutbildning och nätbaserad utbildning

Gemensamma regelverk och metoder, till exempel för certifiering, matchning och validering, behövs för att främja den gränsöverskridande arbetsmarknaden. I vissa enskilda regioner är befolkningsunderlaget alltför litet, särskilt de rurala områdena, för att kunna tillhandahålla ett välfungerande och livslångt utbildningssystem för alla.

Gränsregionen står inför ett antal utmaningar. Den relativt låga utbildningsnivån, den låga sysselsättningsgraden och bristen på arbetskraft med relevant kompetens, liksom svårigheterna avseende kompetensmatchning, indikerar att det kan finnas utmaningar i fråga om framtida kompetensförsörjning. Den snabbt föränderliga arbetsmarknaden är också en tydlig utmaning. Kartläggning behövs för att tydliggöra vilken kompetens det är brist på, vilken utbildning det finns potential/behov av och i vilka demografiska grupper det är möjligt att öka sysselsättningsgraden.

Gemensamma regelverk och metoder, till exempel för certifiering, matchning och validering, behövs för att främja den gränsöverskridande arbetsmarknaden. I vissa enskilda regioner är befolkningsunderlaget alltför litet, särskilt de rurala områdena, för att kunna tillhandahålla ett välfungerande och livslångt utbildningssystem för alla. Interreg Sverige-Norge-programmet har potential att hjälpa till att lösa några av dessa utmaningar genom gränsöverskridande samarbete.

Kravet på utbildning för gymnasieelever blir allt högre och det blir därmed svårare för lärare att bedriva undervisning inom flera ämnesområden. I skolor där det finns få elever och få lärare blir det en utmaning att upprätthålla en hållbar och tillfredsställande undervisning. Det resulterar också i mindre flexibilitet för frånvaro av enskilda lärare. Det kan dessutom leda till en svag kompetensmiljö inom ämnesområden, vilket leder till att lärare ges få möjligheter att utvecklas.

Programmet stödjer insatser för projekt med olika lösningar som kan motverka detta:

- I gymnasieskolan ska eleverna specialisera sig. Bristande elevunderlag kan leda till att vissa ämnesområden måste utgå, vilket minskar möjligheterna till specialisering och valmöjligheter. Samarbeten över gränsen kan leda till att skolorna erbjuder fler ämnesområden, vilket ger fler valmöjligheter för studenterna och färre som flyttar från regionerna. På samma sätt finns det möjligheter för att öka utbudet av praktik över gränsen.
- Även om utrikesfödda beskrivs som en homogen grupp i många sammanhang har de mycket olika utbildningsbehov. Detta gäller särskilt i modersmålsundervisningen. Även i stora skolor är det en utmaning att hitta lärare som täcker alla språk. Inom detta område finns det ett stort behov av att hitta gemensamma lösningar.
- Vidareutbildning måste ofta slutföras samtidigt som en person har ett fast jobb. Om en fortbildning ges på annan ort som innebär lång resväg för den studerande kan detta innebära komplikationer. Samtidigt måste fortbildning vara relevant för den lokala miljön. Projekt inom gränsområdet som arbetar med lösningar för detta, ligger inom det specifika målet.
- Det är viktigt att masterprogram är anpassade till relevanta utvecklingsområden i regionerna. I vissa fall kan underlaget vara för litet på ena sidan gränsen för att erbjuda sådana masterprogram. Gränsöverskridande masterprogram möjliggör kopplingar till lokala företag och organisationer.
- Gemensamma "studiesatelliter" kopplade till universitetet kan göra det möjligt att en större andel studier kan bedrivas hemifrån. Sådana studiesatelliter kräver dock ett relevant underlag av studenter, vilket kan uppnås genom gränsöverskridande samarbete.
- Samordnad kompetensförsörjning och kompetensutveckling inom besöksnäringen och kulturarvssektorn.
- Öka tillgången till inkluderande och kvalitetssäkrad utbildning och strukturer för livslångt lärande. Detta innebär robusta och flexibla lösningar genom exempelvis digital distansutbildning och praktikplatser.

Hållbarhet

I enlighet med uppdraget för programskrivningen ska programmets insatser bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling med utgångspunkt i Agenda 2030. De tre dimensionerna är lika betydelsefulla och ömsesidigt beroende av varandra. De sociala hållbarhetsaspekterna, jämställdhet, integration och icke diskriminering integreras i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet.

Interreg Sverige-Norge stödjer projekt som respekterar klimat- och miljömål och som inte skadar den biologiska mångfalden i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020. Programmets särskilda mål har därför bedömts vara förenliga med Do No Significant Harm-principen (DNSH), eftersom de inte förväntas ha någon betydande negativ påverkan på de områden som principen avser, vilket framkommer i programmets miljökonsekvensbeskrivning

Effekter på kort och lång sikt

På kort sikt ska programmet bidra till fler möjligheter till kompetensutveckling, att en större andel individer kommer i arbete, att fler individer går vidare till högre utbildning.

På längre sikt leder det till att färre flyttar från programområdet och att andelen individer i utanförskap minskar. Insatserna bidrar till att förverkliga EU:s strategi för Östersjöregionen inom målet utbildning. Programmet planerar att arbeta med bidrag i detta specifika mål

Aktivitetsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO4.2	RCO83	Gemensamt utarbetade strategier och handlingsplaner	strategi/handlingsplan	2	25
3	RSO4.2	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	1	14
3	RSO4.2	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	1	14
3	RSO4.2	RCO85	Deltaganden i gemensamma utbildningsprogram	deltagande	12	120

Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referensscenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla
3	RSO4.2	RRC104	Lösningar som anammats eller utökats av organisationer	lösningar	0	2021	5	NYPS
3	RSO4.2	RRC81	Slutförande av gemensamma utbildningsprogram	deltagare	0	2021	100	NYPS

Målgrupper

Målgruppen för åtgärderna är individer i gränsregionen.

Stödmottagare

Stödmottagare i projekten kommer främst att vara utbildningsinstitutioner. Det vill säga staten, regionerna och kommunerna. Det kommer också att vara relevant att ha projekt ledda av utbildningscenter och branschorganisationer. Dessutom kommer ansvariga för arbetsmarknadsåtgärder att vara viktiga aktörer.

Indikativ uppdelning av medlen från EU-program efter typ av intervention

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Kod	Belopp (euro)
3	RSO4.2	Eruf	146. Stöd för anpassning till förändringar för arbetstagare, företag och entreprenörer	223 020
3	RSO4.2	Eruf	149. Stöd till grundskole- och gymnasieutbildning (exklusive infrastruktur)	223 020
3	RSO4.2	Eruf	150. Stöd till högre utbildning (exklusive infrastruktur)	297 360
3	RSO4.2	Eruf	151. Stöd till vuxenutbildning (exklusive infrastruktur)	743 400

SO 3.3 Hållbar kultur och turism

Främja kulturens och den hållbara turismens roll i ekonomisk utveckling, social delaktighet och social innovation

Programområdet besitter stora natur-och kulturreсурser som har stort värde för kultur-och besöksnäringen. En viktig utmaning är på att på bästa sätt nyttja dessa resurser i syfte att stärka näringslivsstrukturen på landsbygden. För att skapa gränsöverskridande mervärde är det viktigt att främja nätverk för kultur-och besöksnäringen.

Programmets primära avsikt med Ett mer socialt Europa, är att minska skillnaderna mellan stad och landsbygd inom programområdet, vars geografi präglas av stora landsbygdsområden som i vissa fall karaktäriseras av en svag näringslivsstruktur. Flera av dessa områden besitter stora natur-och kulturreсурser som har ett viktigt värde för kultur-och besöksnäringen. En utmaning är att på ett hållbart sätt nyttja dessa resurser i syfte att stärka näringslivsstrukturen på landsbygden med miljömässighet i fokus.

En direkt konsekvens av pandemin är den stora nedgången av internationell turism. Restriktionerna har i perioder även inneburit hinder för nationella och regionala besök.

Besöksnäringen på landsbygden är ofta kopplad till naturtillgångar som fjäll, skog och vatten. Många har sökt sig ut till naturen då tillgången till museum, nöjesparker, skidanläggningar och liknande har begränsats av restriktioner. Pandemin har utifrån detta resulterat i nya resetrender inom naturturismen, vilket ökat belastningen på vissa besöksmål. Även om pandemin inte slår lika hårt längre ser denna trend ut att hålla i sig och den ökade belastningen på dessa naturresurser belyser behovet av fokus på hållbarhet. "Orörd" natur är nu i ännu högre utsträckning än tidigare utgångspunkten för turismen, det är viktigt att denna tas om hand på ett hållbart sätt.

Trenden med en ökad publik tillströmning till programgeografins naturområden förutsätter innovativa arbetsätt som kopplar samman näringslivet och turismen. Hotell, restauranger, pubar och köpcentrum är inte nödvändigtvis belägna där framtida turister vill spendera sina pengar. Detta innebär att kultur-och besöksnäringen måste utveckla sina samarbetsformer för att det lokala näringslivet och lokalsamhällena ska kunna utvecklas ytterligare.

För att skapa gränsöverskridande mervärde är det viktigt att främja nätverk för kultur och kreativa näringar samt besöksnäring som omfattar organisationer och verksamheter på båda sidor om gränsen.

Insatserna kan utgöras av:

- Genom gemensamma planer och strategier kan turistmål erbjuda ett bredare innehåll. De kan även bidra till att bygga platsvarumärken där små attraktioner har en plats även utan boende eller "heldagsupplevelser". Samarbete kan bidra med produktkoncept, marknadsföring och internationalisering. Genom att ha en omfattande plan för kompletterande destinationsattraktioner kommer programmet att kunna stödja destinationsutveckling.
- Programmet kommer att kunna stödja uppstart och vidareutveckling av strategiska evenemang. Det vill säga händelser som är kopplade till regionens utveckling och som lockar turism och affärsutveckling bortom själva evenemanget. Dessa bör vara fleråriga evenemang som inkluderar näringsliv, kulturindustri och/eller föreningar.
- Kompetensutveckling som hjälper till att inkludera fler människor i kultur-, kreativ- och turism-besöksnäringen kan stödjas. Exempel kan vara utbildning för guidetjänster och hantverksmetoder.

- Innovation relaterad till kultur, kreativa industrier och turism kan stödjas inom detta specifika mål. Innovation kan även vara en vidareutveckling av idéer. Programmet kan stödja satsningar som fokuserar på lokal mat /matproduktion.
- Med tanke på den sårbarhet hos kultur och kreativa näringar samt turism- och besöksnäringar, som blivit tydlig under pandemin, kommer programmet att stödja innovativa åtgärder som ökar tillgängligheten. Först och främst är fokus på digital tillgänglighet, men också andra former av tillgänglighet som kan klassas som hållbara.
- Det kommer också att vara möjligt att ge stöd till åtgärder där avsikten är att undvika slitage och för högt tryck på naturresurser orsakade av turism. Såsom att skapa planer och genomföra åtgärder för hållbarhet.

Hållbarhet

I enlighet med uppdraget för programskrivningen ska programmets insatser bidra till en miljömässigt, socialt och ekonomisk och hållbar utveckling baserad på Agenda 2030. De tre dimensionerna ömsesidigt beroende av varandra. De sociala hållbarhetsaspekterna, jämställdhet mellan könen, integration och icke-diskriminering är integrerade i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet.

Interreg Sverige-Norge stödjer projekt som respekterar klimat- och miljömål och som inte skadar den biologiska mångfalden i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020. Programmets särskilda mål har därför bedömts vara förenliga med Do No Significant Harm-principen (DNSH), eftersom de inte förväntas ha någon betydande negativ påverkan på de områden som principen avser, vilket framkommer i tilläggsrapporten till programmets miljökonsekvensbeskrivning.

Effekt på kort och lång sikt

Åtgärdernas viktigaste effekt är att skydda och öka turismen på landsbygden och samtidigt upprätthålla hållbarhet inom natur- och kulturarv. Målet är att kultur, kreativa näringar och besöksnäring ska kunna bidra till ett rikt näringsliv på landsbygden, vilket i sin tur leder till en bra social modell och attraktiva boendemiljöer. Det är också önskvärt att besöksnäringens struktur diversifieras. Detta gör regionerna mindre sårbara för säsongsvariationer och oförutsedda händelser.

På lång sikt är det särskilt viktigt att all användning av natur- och kulturarv blir hållbar så att den kan nyttjas av generationer framöver. Insatserna bidrar till att förverkliga EU:s strategi för Östersjöregionen inom målen turism och kultur.

Aktivitetsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
3	RSO4.6	RCO04	Företag som får icke-finansiellt stöd	företag	10	100
3	RSO4.6	RCO01	Företag som får stöd (varav mikroföretag, små företag, medelstora företag, stora företag)	företag	40	400
3	RSO4.6	RCO02	Företag som får bidrag	företag	30	300
3	RSO4.6	RCO77	Antalet besökare av kulturplatser och turistmål som får stöd	kultur- och turismplatser	8	40

Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referensscenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla
3	RSO4.6	RCR84	Organisationer som samarbetar över gränserna efter avslutat projekt	organisationer	0	2021	1000	NYPS

Målgrupper

Målgrupper är näringsliv och andra aktörer inom kultur och kreativa näringar samt besöksnäring.

Stödmottagare

Programmet ser främst att kultur- och besöksnäringorganisationer är sökanden inom detta specifika mål. Det är dock helt öppet för aktörer som kommuner, evenemangsorganisationer, ideella organisationer, affärsorganisationer (branscher), museer och kulturella kluster. Det är viktigt att näringslivet är involverat som partner eller som målgrupp.

Prioritering 4. En starkare gränsregion

SO 4.1 Stärka det gränsöverskridande samarbetet

Andra åtgärder till stöd för bättre samarbetskapacitet.

Programmet ska skapa förutsättningar för att utveckla gemensamma strategier samt att bättre nyttja gränsregionens samlade kompetens och tillgångar. Bidra till ett bättre samarbete mellan myndigheter, organisationer, kommuner, företag, föreningar och individer i gränsregionen för att säkerställa långsiktiga effekter av programmet.

Inom det Interregspecifika målet (ISO1) ska programmet stärka de lokala och regionala aktörernas institutionella kapacitet och samarbetsförmåga. Programmet ska skapa förutsättningar för att utveckla gemensamma strategier där dessa saknas samt att bättre nyttja gränsregionens samlade kompetens och tillgångar. Det kommer inte bara bidra till ett bättre samarbete mellan myndigheter, organisationer, kommuner, företag, föreningar och individer i gränsregionen, utan också till att säkerställa långsiktiga effekter av programmets insatser.

Samarbetet över gränserna förutsätter en långsiktighet baserad på tillit och gemensam syn på gränsöverskridande frågor. Inom det specifika målet främjas projekt som identifierar juridiska och administrativa hinder, utvecklar processer och samarbetsformer för att eliminera gränshinder och som nyttjar gränsregionernas samlade kompetens för att skapa attraktivitet där "small places matter", för att visa att engagemang på såväl landsbygd som i tätort har betydelse. Även arbetssätt och metoder för att utveckla gränsöverskridande planer och strategier i linje med EU:s Territoriella agenda främjas.

Lokal platsutveckling enligt LID modellen (Local improvement district) ska ses mot bakgrund av EU:s territoriella agenda 2030 som visar på att små platser är viktiga för hela Europas utveckling.

Gränskommuner kan tillsammans utveckla gränsöverskridande tematiska planer för turism och annan affärsutveckling. Tanken med att arbeta utifrån detta Interregmål är att programmet vill främja projekt och insatser på såväl lokal som regional nivå.

På den lokala nivån har exempelvis föreningar, kommuner och företag möjligheter att samarbeta i projekt som bidrar till att skapa engagemang, hitta nya sätt att samarbeta och öka tilliten dem emellan, s k «people-to people» projekt. På den regionala nivån kan det handla om gränsöverskridande projekt mellan myndigheter och institutioner som identifierar och eliminerar hinder på regional och lokal nivå med syfte att ge invånare i samhälle och näringsliv möjligheter att på ett enklare sätt kunna bedriva utvecklingsarbete tillsammans över kommun-, region- och landsgränserna. Programmet avser inte att stötta fysiska investeringar avseende infrastrukturen eller energisystem.

Projekt som kan stödjas är bland annat:

- Etablera metoder för lokal platsutveckling enligt exempelvis LID-modellen i dialog mellan kommuner, näringsliv och det civila samhället.
- Bygga institutionell kapacitet bland myndigheter på alla nivåer för att tillsammans bemöta de gränsregionala behoven och utmaningarna kopplat till EU:s Territoriella agenda.
- Samla in gränsöverskridande data för statistisk bearbetning.
- Tillitskapande arrangemang genom «people-to-people» samarbete.
- Identifiera avsaknad av service och tjänster i programområdet.
- Arbeta för gränsöverskridande samarbeten avseende nätverksbyggande och strategier inom exempelvis infrastruktur, transporter och lösningar för energisystem.

Hållbarhet

I enlighet med uppdraget för programskrivningen ska programmets insatser bidra till en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling med utgångspunkt i Agenda 2030. De tre dimensionerna är ömsesidigt beroende av varandra. De sociala hållbarhetsaspekterna, jämställdhet, integration och icke diskriminering integreras i förberedelserna och genomförandet samt i uppföljningen av programmet. Interreg Sverige-Norge stödjer projekt som respekterar klimat- och miljö mål och som inte skadar den biologiska mångfalden i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020. Programmets särskilda mål har därför bedömts vara förenliga med Do No Significant Harm-principen (DNSH), eftersom de inte förväntas ha någon betydande negativ påverkan på de områden som principen avser, vilket framkommer i programmets miljökonsekvensbeskrivning.

Effekter på kort och lång sikt

Insatserna i programmet ska leda till att förbättra samarbetet i styrning/governance mellan olika sektorer genom att ta fram nya gemensamma strategier som möjliggör borttagande av gränshinder för samarbete. "State-of-the-art"- projekt ska leda till att aktörer i gränsregionen etablerar nya samarbetsformer som bidrar till knyta ihop gränsregionens tätorter, näringslivsstruktur, turism, kompetensarbete, natur- och kulturarv, och skapar social trygghet.

På lång sikt ska förändringar i regelverk och fastslagande av ramverk leda till hållbara samarbeten mellan nyckelaktörer, vilket underlättar genomförande, effekter och nytta av samarbetsprojekten. Insatserna bidrar till att förverkliga EU:s strategi för Östersjöregionens delmål gällande att sammankoppla människorna i regionen. Inom detta specifika mål är avsikten insatser som stöds genom bidrag.

Aktivitetsindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
4	ISO6.6	RCO83	Gemensamt utarbetade strategier och handlingsplaner	strategi/handlingsplan	1	16

Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	ID	Indikator	Mätenhet	Referensscenario	Referensår	Mål (2029)	Datakälla
4	ISO6.6	RCR104	Lösningar som anammats eller utökats av organisationer	lösningar	0,00	2021	6	NYPS
4	ISO6.6	RCR79	Gemensamma strategier och handlingsplaner som anammats av organisationer	gemensam strategi/handlingsplan	0,00	2021	8	NYPS

Målgrupper för framtida projekt

Alla invånare i gränsregionen.

Stödmottagare

Regionala myndigheter, kommuner, lokalt näringsliv, civilsamhället, utbildningsorganisationer, kluster och branschorganisationer.

Indikativ uppdelning av medlen från EU-program efter typ av intervention

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Kod	Belopp (euro)
4	ISO6.6	Eruf	173. Förbättring av den institutionella kapaciteten hos myndigheter och berörda parter att genomföra projekt och initiativ för territoriellt samarbete i ett gränsöverskridande, transnationellt, maritimt och interregionalt sammanhang	4 484 000

5. Finansieringsplan

Politiskt mål	Prioritet	Fond	Beräkningsgrund för EU-stödet (totalt stödberättigande kostnad eller offentligt bidrag)	EU:s bidrag (a)=(a1)+(a2)	Preliminär uppdelning av EU:s bidrag		Nationellt bidrag (b)=(c)+(d)	Preliminär uppdelning av nationell medfinansiering		Totalt (e)=(a)+(b)	Medfinansieringsgrad (f)=(a)/(e)	Bidrag från tredjeländer
					utan tekniskt bistånd i enlighet med artikel 27.1 (a1)	för tekniskt bistånd i enlighet med artikel 27.1 (a2)		Nationellt offentligt (c)	Nationellt privat (d)			
1	1	Eruf	Totalt	21 712 000	20 061 589	1 650 411	11 500 462	9 857 538	1 642 924	33 212 462	65,373051838 2%	14 480 000
2	2	Eruf	Totalt	11 092 000	10 248 855	843 145	6 036 154	5 173 846	862 308	17 128 154	64,758875941 9%	7 600 000
4	3	Eruf	Totalt	9 912 000	9 158 551	753 449	5 400 789	4 629 231	771 558	15 312 789	64,730206887 9%	6 800 000
6	4	Eruf	Totalt	4 484 000	4 143 155	340 845	2 478 000	2 124 000	354 000	6 962 000	64,406779661 0%	3 120 000
	Totalt	Eruf		47 200 000	43 612 150	3 587 850	25 415 405	21 784 615	3 630 790	72 615 405	64,999981753 2%	32 000 000
	Totalsumma			47 200 000	43 612 150	3 587 850	25 415 405	21 784 615	3 630 790	72 615 405	64,999981753 2%	32 000 000

6. Stöd till småskaliga projekt

Även mindre organisationer som idéburna organisationer som representerar sociala grupper, civilsamhället, föreningar, klubbar, samt små- och medelstora företag uppmuntras att delta genom att söka småskaliga projekt så det kallade "people-to-people projekt som utgår från behov av lokalt gränsregionalt samarbete. Småskaliga projekt ska kopplas till programmets politiska- och specifika mål och får inte pågå mer än 24 månader.

Exempelvis kan småskaliga projekt genomföra följande typer av aktiviteter:

- Utbytesprogram inom kultur, utbildning, yrkesliv och forskning.
- Olika typer av utbildningar, sommarskolor, sommarakademier och tävlingar.
- Gemensamt skapade konstverk, filmer, teateruppsättningar, uppträdanden samt TV- och radioproduktioner
- Dynamiska tvärssektoriella innovativa aktiviteter mellan kulturella och kreativa näringar samt industrin.

7. Kommunikation

Projektens resultatspridning är avgörande för att programmet ska lyckas. Därför ska varje projekt skriva en kommunikationsplan anpassad till projektets storlek. Projektet ska sprida de resultat man uppnår till sin målgrupp och allmänheten. Hur detta ska göras bestämmer varje projekt själv i sin kommunikationsplan.

Projektet ska under hela projektperioden tydligt informera om att projektet finansieras av Interreg Sverige-Norge. Det kan till exempel vara i sammanhang där man deltar på mässor, gör egna trycksaker, lägger upp filmer, talar med media osv. I alla texter som produceras ska programmets logotyp användas. Glöm inte bort att spara materialet även efter projektet slut. Detta gäller även filmer och webbplatser.

Affisch/plakat i A3-format

Projekt som har tagit emot stöd från Interreg Sverige-Norge ska sätta upp minst en affisch med information om projektet på en plats som är synlig för allmänheten, exempelvis i entrén till en byggnad. Affischer i minst A3-format eller motsvarande elektronisk bildskärm kan användas.

Projektet kan utforma en affisch i A3-format på egen hand eller ladda ner en mall från programmets webbplats.

Logotypens storlek

Logotypen får inte var mindre än att texten i logotypen går att läsa i det sammanhang där den förekommer. För att logotypen ska synas tydligt bör inte heller något annat element eller text placeras närmare logotypen än en yta motsvarande logotypens halva höjd. Om det förekommer flera logotyper på en produkt ska flaggan i Interreg-logotypen vara minst lika stor, till höjd eller bredd, som den största av övriga logotyper. På www.interreg-sverige-norge.com kan man ladda ner godkänd logotyp i flera olika format. Logon ska alltid vara tydlig och passande i förhållande till produktens storlek.

Språk

I programmet används svenska och/eller norska. Skriv gärna din ansökan på båda språken blandat på "svorsk". Den inskickade ansökan ska vara den samma i de båda ansökningssystemen Min ansökan och Regionalforvaltning.no. En ansökan skriven på engelska är inte godkänd.

Se detaljer om kommunikation för projektet i projekthandboken som finns att ladda ner från programmets webbplats.

8. Programparter i Interregprogrammet

Ett brett partnerskap ska involveras i enlighet med Europeiska kommissionens delegerade förordning (AU nr. 240/ 2014) om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Vidare specificerar direktivet att partnerskapet förväntas omfatta såväl regionala som lokala beslutsfattare liksom aktörer för både offentliga och privata intressen. Direktivet efterfrågade särskilt representanter för följande aktörer:

- Näringslivet, arbetsmarknadens parter, civilsamhället, universitet och högskolor och övriga relevanta myndigheter och organisationer

En strategisk miljöbedömning (SEA) och en analys utifrån perspektiven i förordningarna för principen Do No Significant Harm (DNSH), har genomförts genom utvärderingskonsulten WSP i syfte att integrera miljö- och hållbarhetsaspekter i programmet.

Samverkan genom flernivåstyrelse liksom säkerställande av delaktighet från nationella, regionala och lokala myndigheter, civilsamhället, näringslivets och arbetsmarknadens parter, och när så är lämpligt även forskningsorganisationer och universitet, kommer att vara centralt för att uppnå programmets mål.

En övervakningskommitté med representanter för samtliga delar av programgeografin följer upp programmets genomförande för att säkra dess kvalitet och effektivitet. Övervakningskommittén har fastställt urvalsprinciper i syfte att säkerställa att programmets genomförande utgår ifrån likabehandling.

Två styrkommittéer (en för varje delområde, sammansatt av lokala representanter), har till uppgift att prioritera inkomna ansökningar och granska dem mot programmets mål och prioriteringar.

Representationen i övervakningskommittén och styrkommittéerna strävar efter att vara lika fördelad mellan män och kvinnor.

På svensk sida har Länsstyrelsen i Jämtlands län fått i uppdrag av regeringen att vara förvaltande myndighet för Interreg Sverige-Norge VI-A 2021–2027. Förvaltande myndighet upprättar i enlighet med artikel 23.2 i förordning (EU) nr 1299/2013 ett gemensamt sekretariat i Östersund på Länsstyrelsen i Jämtlands län.

På norsk sida har Kommunal- og Distriktsdepartementet gett i uppdrag till Innlandet fylkeskommune att vara norsk förvaltande organisation (NFO) och sekretariatsfylke för Interreg Sverige-Norge programmet 2021-2027. Länsstyrelsen i Jämtland och Innlandet fylkeskommune ska tillsammans bidra till ett effektivt genomförande av programmet.

Fylkeskommunerna i Innlandet, Viken och Trøndelag ska ingå ett särskilt avtal gällande finansiering och drift av genomförandeorganisationen. Avtalet ska reglera programmets närvaro och effekter inom hela programgeografin på norsk sida, i syfte att tillvarata lokalkunskap och lokala nätverk för att på bästa sätt kunna vägleda ansökande parter och optimera programmets genomförande. Resurser från samtliga deltagande fylkeskommuner ingår i ett gemensamt sekretariat.

Tillsammans utgör dessa svenska och norska förvaltare och sekretariat den dagliga genomförandeorganisationen. Förvaltningen och sekretariat har ett samarbete med de regionala kontaktpersonerna som finns hos de tillväxtansvariga i programområdets respektive län och fylken. NFO och FM tillsammans med ländernas respektive sekretariat rapporterar till övervakningskommittén, regeringarna och Europeiska kommissionen.

De svenska och norska regeringarna och de berörda regionerna har beslutat i enlighet med EU-förordningarna att programmets genomförande ska innefatta följande:

- -Förvaltande myndighet i Sverige.
- -Förvaltande organisation i Norge.
- -Övervakningskommitté med ledamöter samt ersättare från respektive land.
- -Två styrkommittéer med ledamöter samt ersättare från respektive land.
- -Gemensamt sekretariat i Sverige.
- -Gemensamt sekretariat i Norge.
- -Revisionsmyndighet.

Övervakningskommittén och de två styrkommittéerna ska representeras av ledamöter från organisationer som har ett intresse i arbetet med att utveckla det gränsregionala mervärdet och som lever upp till principen om partnerskap (EU) nr 240/20141 (den europeiska uppförandekoden för partnerskap). Övervakningskommittén kommer att fastställa urvalsprinciper som syftar till att säkerställa att programmets genomförande utgår ifrån likabehandling.

Principen om partnerskap är en viktig del i fondernas genomförande och bygger på flernivåstyrelse och säkerställande av delaktighet från regionala och lokala myndigheter, stadsmyndigheter och andra offentliga myndigheter, det civila samhället, näringslivet och arbetsmarknadens parter, och när så är lämpligt även forskningsorganisationer och universitet. Representationen ska vara lika fördelad mellan kvinnor och män.

Ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna Sverige och tredjelandet Norge.

Förvaltande myndighet (FM) ska enligt artikel 69(2) i förordning (EU) nr 2021/1060 förebygga, upptäcka och korrigera oriktigheter avseende kostnader som har fått stöd från ERUF. Den norska förvaltningsorganisationen (NFO) ska förebygga, upptäcka och korrigera oegentligheter avseende utgifter som stöds av IR-finansiering. Oegentligheter som upptäcks av någon programmyndighet eller ett partnerland i programmet ska meddelas till FM där nationell kontrollant ingår (avseende ERUF-finansiering) och NFO (när det gäller norsk IR-finansiering). FM kommer att informera attesterande myndighet och revisionsmyndigheten eller där det är relevant.

FM och NFO ska se till att ERUF / IR-belopp som felaktigt betalats återvinnas från samordnande stödmottagare. Projektpartners ska återbetala belopp som de felaktigt fått utbetalt till den samordnande stödmottagaren.

Det ovan enligt artikel 52 i förordning (EU) nr 2021/1059. Detaljer om återkravet kommer att ingå i beskrivningen av förvaltnings- och kontrollsystemet.

FM ska ansvara för att återbetala de berörda beloppen till unionens allmänna budget. NFO ska ansvara för att återbetala de berörda beloppen till Norges allmänna budget.

Medlemsstaten Sverige och partnerland/tredjelandet Norge kommer i samband med användningen av programmet ERDF och norsk IR-finansiering att svara för:

-Projektrelaterade utgifter som beviljas projektpartners som är belägna inom dess territorium kommer ansvaret att bäras individuellt av varje partnerstat. Om den samordnande stödmottagaren inte lyckas säkra återbetalningar från andra partner eller om FM / NFO inte lyckas säkra återbetalning från den samordnande stödmottagaren, ska medlemsstaten / det tredje landet på vars territorium den berörda partnern är belägen ersätta FM / NFO alla belopp som felaktigt betalats till den partnern.

-I händelse av en systemisk oegentlighet eller finansiell korrigerings kommer partnerstaten att bära de ekonomiska konsekvenserna i proportion till den relevanta oegentlighet som upptäcks på respektive stats territorium. Om den systemiska oegentligheten eller den finansiella korrigeringen inte kan kopplas till ett specifikt statligt territorium, ska staten ansvara i proportion till det bidrag som betalas till respektive nationella projektpartner som är inblandade i programmet.

-För utgifterna för tekniskt stöd (beräknat som schablonbelopp i enlighet med artikel 27 (EU) nr 2021/1059) kan ovanstående principer som gäller för projektrelaterade utgifter och systemiska oegentligheter / finansiella korrigerings också tillämpas på TA-korrigerings eftersom de är den direkta konsekvensen av projektets utgiftsrelaterade korrigerings.